

СТАНОВИЩЕ

По процедура за придобиване на
образователна и научна степен
„Доктор”

Научно направление 8.2 „Изобразително изкуство”

**Тема: „Проблеми на пластичната деформация
при транспонирането на триизмерна реалност
върху двуизмерна повърхност”**

на Юлиан Анатолиев Станкулов,
докторант към катедра „Живопис“, НХА
научен ръководител: проф. Божидар Бояджиев

от проф. д-р Бисера Вълева, СУ „Св. Климент Охридски“

1. Дисертационният труд на Юлиан Станкулов, представен за становище, е структуриран в следните части: увод, шест глави, заключение, библиография. Пряко обвързано с научното изследване е приложението, което е извън общото книжно тяло. То се състои от 123 страници с 233 изображения и е съществена част от базата, върху която се изграждат тезата и основните изводи на дисертационния труд. Общият обем на текста е 210 страници. Той съдържа необходимите елементи на докторска дисертация. Библиографията обхваща 157 източника, от които 25 бр. на кирилица, на латиница 89 бр. и 43 интернет сайта.

2. Обектът на изследването, предметът, задачите и тезата са конкретизирани и обособени в „Увода“, като за теоретичната основа на изследователските си търсения докторантът се позовава на разработките на теоретиците на изкуството Рудолф Арнхайм и Ернст Гомбрих. За реализация на изследването си Юлиан Станкулов използва смесена методология опирайки се на различни форми на анализ като формален, исторически иконографски, социо–психологически и др.

3. Изследваният проблем за корелацията „триизмерна реалност – двуизмерна повърхност“, в случая овеществена спрямо пластичната деформация на художественото произведение, налага интересен и оригинален ракурс към една, на пръв поглед, детайлно анализирана тематика. Стойностна е интерпретацията на изследователските търсения на докторанта в посоката, в която „предметът представлява адекватно интерпретираната идея, изразена чрез езика на формата“ (136 стр.).

4. Като достойнство на труда и предмет на изследователски фокус на Юлиан Станкулов може да бъде отбелязана трета глава „Устройства за транспониране на изображението“. Докторантът акцентира върху различни технически предизвикателства пред художниците през вековете (от Ренесанса до наши дни), които подпомагат артистична дейност, подчинени на идеята за максимално убедително транспониране на реалността върху изобразителната плоскост. Главата е структурирана спрямо актуалните през епохите технически помощни средства. Като много добър пример в текста може да бъде отбелязана т. 2 „Панорамни и стереоскопични устройства и изображения“. Всички представени примери от устройството на Балдасаре Линчи, през Робърт Баркър и Хенри Баркър до панорамите в Плевен (Плевенска епопея) и Истанбул (Панорамен исторически музей 1453) са професионално представени и подчинени на основната теза на труда. В тази глава логично присъства проблемът и феноменът на дигиталната реалност постигната чрез дигитални устройства. Докторантът уместно финализира главата с обобщение, което би могло да се отнесе и към основната теза. Съждението му е, че с „появата на подобни приложения и устройства към тях се поражда отново въпроса за реалността, защото всеки стил в изкуството представлява дадена реалност, подлежаща на определени закони“. (134 стр.)

5. Научните приноси на труда, представени в Автореферата (стр. 20-21) представляват изследователските и творчески усилия на Юлиан Станкулов да обобщи и докаже тезата, целите и изводите на труда. Съществени, като резултати на изследването, са приносите отбелязани като 1, 6 и 9. Докторантът

